

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ ФОРУМИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Image not found or type unknown

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ ФОРУМИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Ҳурматли форум иштирокчилари!

Қадрли ёшлар!

Сизлар билан бугун мамлакатимизда биринчи бор ўтказилаётган Ўзбекистон ёшлари форумида учрашиб турганимдан ғоят хурсандман.

Ушбу муҳташам залда тўпланган, шунингдек, шаҳар ва туманлардаги студияларда ўтирган фаол ва ташаббускор ўғил-қизларимизни, бутун мамлакатимиз ёшларини бугунги анжуман билан чин қалбимдан самимий табриклайман.

Мен ҳар гал ёшларимиз билан учрашганимда, сизларнинг ғайрат-шижоатингиздан куч-қувват оламан, кўнглим тоғдай кўтарилади. Ҳар бирингиз жонажон Ватанимиз ва халқимизга сидқидилдан хизмат қилиш орзуси билан ёниб яшаётганингизни яхши биламан. Сизларни Ўзбекистоннинг энг катта бойлиги, бебаҳо хазинаси сифатида юксак қадрлайман.

Биз юртимизда қандай ислохотларга қўл урмайлик, аввало, сиз каби ёшларга, сизларнинг куч-ғайратингиз ва азму шижоатингизга суянамиз.

Барчангиз яхши биласиз, биз бугун ўз олдимизга улкан марраларни қўйганмиз. Она Ватанимизда Учинчи Ренессанс пойдеворини яратишга киришдик.

Биз оила, мактабгача таълим, мактаб ва олий таълимни ҳамда илмий-маданий даргоҳларни бўлғуси Ренессанснинг энг муҳим бўғинлари деб ҳисоблаймиз. Шу сабабли, ушбу соҳаларда туб ислоҳотларни изчил амалга ошироқдамиз.

Ишонаманки, мамлакатимиз тараққиётининг янги пойдеворини яратишда сизлар сингари фидойи ва ватанпарвар ёшларимиз фаол иштирок этиб, муносиб ҳисса қўшадилар.

Барчангизга аёнки, бугун дунё шиддат билан ўзгармоқда. Ҳар куни, янги-янги муаммо ва вазифалар пайдо бўлмоқда. Айниқса, яқунланиб бораётган йилимиз инсоният учун жуда оғир ва синовли бўлди. Коронавирус пандемиясидан миллионлаб одамлар азият чекди.

Шундай мураккаб даврда мард ва фидойи ёшларимизнинг олдинги сафларда турганига ҳаммамиз гувоҳ бўлдик.

Эл бошига иш тушганда, ёшларимиз, керак бўлса, азиз жонларини гаровга қўйиб, халқимиз дардига дармон бўлдилар. Сизларнинг тенгдошларингиз уйма-уй юриб, карантин даврида қийналган оилаларга амалий ёрдам бердилар. Айниқса, “Саховат ва кўмак” умумхалқ ҳаракатида минглаб ўғил-қизларимиз кўнгилли сифатида фаолият олиб борганини бугун алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Юрагида эзгулик ва меҳр-оқибат туйғулари жўш урган ана шундай ёшларимизга, уларга таълим-тарбия берган ота-оналари ва устоз-мураббийларига бугун яна бир бор самимий миннатдорчилик билдираман.

Азиз фарзандларим!

Хабарингиз бор, яқинда ёшлар билан ишлаш бўйича Тошкент шаҳри намунаси яратилди. Ушбу тажриба доирасида пойтахтимизда ўтказилган “Ёшлар ойлиги” да ўғил-қизларимизнинг муаммолари, таклиф ва истаклари “маҳаллабай” ўрганилди. Уларнинг ечимлари бўйича манзилли дастурлар ишлаб чиқилди.

Бу эзгу ташаббус мамлакатимиз бўйлаб кенг қанот ёзди. Шунингдек, барча шаҳар ва туманларда Ёшлар фестиваллари бўлиб ўтди. Кўпчилигингиз ушбу тадбирлар доирасида қатор вазирлар, ҳокимлар, банкирлар ва бошқа мутасаддилар билан очиқ мулоқот қилдингиз.

Мен ҳам мазкур жараёнларни телевидение орқали ҳар куни кузатиб бордим. Ёшларимизнинг долзарб масалаларни дадил кўтариб чиқиши, ташаббуслари ва шижоати менга жуда маъқул бўлди. Дунёқараши кенг, жонкуяр, илғор фикрли фарзандларимиз кўплигини кўриб, тўғриси, ниҳоятда қувондим.

Энди биз Тошкент шаҳри тажрибасини бутун мамлакат бўйлаб кенг жорий қиламиз. Бу борада Тошкент, Қашқадарё ва Хоразм вилоятларида аллақачон амалий ишлар бошлаб юборилган.

Ёшларга доир сиёсатимизни самарали амалга ошириш, уларнинг ижтимоий муаммоларини тизимли ўрганиш ва мувофиқлаштириш вазифаси мутасадди ташкилотларга юклатилди.

Бундан буён вилоят, туман ва шаҳар ҳокимлари, вазирлар ва бошқа масъул раҳбарлар жойларда ёшлар билан учрашувларни доимий равишда ташкил этиб борадилар. Ҳокимлар ва сектор раҳбарлари ёшлар муаммоларини ҳал этишга қаратилган амалий “йўл хариталари”ни ишлаб чиқиб, ижросини таъминлайдилар. Шу масала бўйича ҳар 6 ойда маҳаллий кенгашларга ҳисобот берадилар ва келгуси ярим йиллик учун аниқ режаларни белгилаб оладилар.

Савдо-саноат палатаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги билан биргаликда “Ёшлар: 1+1” дастури доирасида палатанинг ҳудудий ўқув марказларида уюлмаган ва ишсиз ёшларни касб-ҳунар ва тадбиркорликка ўқитишни ташкил этади.

Куни кеча Савдо-саноат палатаси йиғилишида “Ҳар бир тадбиркор – ёшларга мададкор” тамойили асосида 1 нафар тадбиркорга 1 нафардан ишсиз ёшларни бириктириш юзасидан хайрли ташаббус эълон қилинди. Бу ташаббус кўплаб тадбиркорларимиз томонидан қизғин қўллаб-қувватланди.

Келгуси йилда камида 500 минг ёшга иш жойи яратиши мумкин бўлган ушбу ҳаракатни биз ҳам албатта маъқуллаймиз.

“Ҳунарли киши хор бўлмас”, дейди халқимиз. Аммо кейинги пайтларда фарзандларимизнинг уста ҳунармандлар қўлида касб-ҳунар ўрганишига етарли эътибор бермай қўйдик. Ваҳоланки, устоз кўрган ўғил-қизларимиз домласига муносиб бўлишга интилади, ҳаётда уларнинг кўмаги билан ўз ўрнини топади. Шу боис, ҳудудларда “устоз-шогирд” анъанасини янада кучайтирсак, ўйлайманки, нур устига аъло нур бўлади.

Бу эзгу ишга жалб этиладиган ҳунарманд усталарни Бандликка кўмаклашиш жамғармасидан моддий рағбатлантириш тизими жорий этилади. Бу муҳим вазифаларни жойларда амалга ошириш учун Савдо-саноат палатаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимлари шахсан масъул бўладилар.

Барчангизга яхши маълумки, айти пайтда юртимизда эркин иқтисодий ва кичик саноат зоналарини тезкор ривожлантириш бўйича етарли тажриба тўпланди. Энди, орттирган тажрибамиз асосида республикамизнинг барча шаҳар ва туманларида “Ёшлар кичик саноат зоналари” ташкил этилади. Ушбу саноат зоналарида ёшлар лойиҳаларини амалга оширишга кўмаклашиш учун зарур бўладиган барча инфратузилма объектлари жойлаштирилади.

Тижорат банкларининг ҳудудларда фаолият бошлаган “Лойиҳалар фабрика”лари ёшларимизнинг илғор ғоялари асосида лойиҳавий таклиф ва бизнес режаларини тайёрлаб беради.

Ёшлар лойиҳаларини молиялаштириш учун Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги қошида алоҳида жамғарма ташкил этилиб, ушбу жамғармага 100 миллион доллар маблағ ажратилади. Ушбу жамғарма ёшларнинг лойиҳаларига қулай шартларда ва паст фоизларда кредит беради.

Бундан ташқари, кичик саноат зоналарида ишлаб чиқариш бинолари қурилиб, ёшларга имтиёзли шартларда ижара ва лизинг асосида берилади.

Жойларда “Ёшлар кичик саноат зоналари”ни ташкил этиш бўйича Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари бир ҳафта муддатда таклиф киритадилар. Ёшлар лойиҳаларини қўллаб-қувватлашда солиқ ва бошқа имтиёزلарни бериш юзасидан қарор қабул

қилинади.

Ҳурматли йиғилиш қатнашчилари!

Ўрни келганда таъкидлаш керакки, ёшларимиз муаммоларини тизимли ҳал этиш борасида кўплаб камчиликлар ҳалигача сақланиб қолмоқда.

Албатта, бугун ўз тенгдошларига ибрат бўлаётган, жамиятдаги ўзгаришларда фаол иштирок этиб келаётган ғайратли ёшлар жуда кўп. Лекин, ҳаётда ўз ўрнини топишга қийналаётган, йўлдан адашган, кўмакка муҳтож ёшлар ҳам, афсуски, йўқ эмас.

Шунинг учун, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги Ёшлар ишлари агентлиги билан бирга, ёшлар, айниқса, уларнинг уюлмаган қатлами билан масъуллар ўртасида тўғридан-тўғри мулоқот ўрнатишга хизмат қилувчи “Ёшлар мурожаати” электрон платформасини яратиши керак бўлади.

Яқинда ўтказилган ижтимоий сўровлар аксарият ёшларимизда ижобий мотивация, бизнес ва тадбиркорлик соҳасида зарур билим ва малака етишмаслигини кўрсатди. Демак, уларга тадбиркорлик асосларини ўргатишга қаратилган ишларимизни янада кучайтиришимиз лозим.

Шуни инобатга олиб, “Микрокредитбанк” касб-ҳунар ва тадбиркорликка ўқиб, сертификат олган ёшларга имтиёзли фоизларда микрокредитлар ажратиш чораларини кўрсин. Бундай кредитлар 3 йил имтиёзли даври билан 7 йил муддатга берилади. Банк томонидан ушбу мақсадлар учун келгуси йилда 45 миллион долларлик микрокредитлар ажратилади.

Шунингдек, Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастури орқали ҳар бир вилоятга ёшларнинг тадбиркорлик лойиҳалари учун 100 миллиард сўмдан кредит маблағлари йўналтирилади.

Ушбу дастурлар орқали ёшларнинг бизнес лойиҳалари самарали амалга оширилишига жойларда ҳокимлар ва сектор раҳбарлари шахсан масъул бўладилар.

Бугун ўфил-қизларимизни қийнаётган жиддий муаммолардан бири – ўқишни тамомлаган ёшлар бандлигини таъминлашдир. Кўплаб мактаб ва коллеж битирувчилари, баъзан олий маълумотли йигит-қизлар ҳам иш топишда қийинчиликка учрамоқдалар.

Маълумки, бу йилдан Андижон, Фарғона ва Наманган вилоятларида 7-11 синф ўқувчиларига мактабда таълим бериш билан бирга, уларни касбга ўргатиш тизими жорий этилди.

Ўқувчи 11-синфга ўтдимиз, у туман ёки шаҳар ҳокимлигининг бевосита назоратида бўлиши лозим. Агар бола олий ўқув юртига кира олмаса, маҳаллий раҳбарлар уни албатта иш билан таъминлаши шарт. Бунинг учун иш берувчилар ёш мутахассисни ўз жамоасига қабул қилишдан манфаатдор бўлиши керак.

Шу сабабли, Вазирлар Маҳкамасига иш берувчиларга ёш кадрларни ишлатган даври учун тегишли имтиёзлар тақдим этиш масаласини кўриб чиқиш вазифаси топширилади.

Қадрли ёшлар!

Ижтимоий ҳимояга муҳтож оилалар фарзандларини қўллаб-қувватлаш, ёш оилаларни уй-жой билан таъминлаш ҳам устувор вазифалардан ҳисобланади. Ўтган уч йилда республикада 5 мингдан ортиқ ёш оилалар учун арзон уй-жойлар қурилди ва уларга 200 миллиард сўм миқдоридagi бошланғич бадал пуллари тўлаб берилди. Мана шундай эзгу ишларимизнинг мантиқий давоми сифатида, 2021-2023 йилларда Ёшлар уйлари қуриш дастури амалга оширилади.

Ҳурматли ўғил қизларим!

Халқимиз азалдан оилани муқаддас билиб, уни доимо асраб-авайлаб келади. Оила қанчалик мустаҳкам бўлса, жамият ҳам шунчалик барқарор бўлади.

Бир нарсани унутмаслигимиз лозим: хонадонларимиздаги тинчлик-тотувлик, аввало, оиладаги соғлом муҳит, мустақил ҳаёт оstonасида турган қизларимизни оилавий турмушга тайёрлаш билан бевосита боғлиқ.

Афсуски, бу муҳим масалага лоқайдлик ва эътиборсизлигимиз натижасида жорий йилнинг ўтган 11 ойида ёш оилалар ўртасида 25 минг ажримлар қайд этилган. Бу салбий ҳолат барчамизни жиддий безовта қилиши ва қаттиқ ташвишга солиши керак.

Ахир, ўзингиз ўйланг, 25 минг ажрим – агар ҳар бир оиланинг камида уч нафар аъзоси бўлса, бу – 100 минг одам ҳаётининг барбод бўлгани эмасми?! Бунинг оқибатида қанчадан қанча бегуноҳ болалар тирик етим бўлиб қолади. Қанча инсоннинг тақдири издан чиқиб, сарсон-саргардон бўлади.

Нега мана шу оилаларни сақлаб қолиш учун маҳаллада ҳаракат қилмадик, ёшларга тўғри йўлни кўрсатмадик?

Мен, бугунги имкониятдан фойдаланиб, кенг жамоатчиликка, авваламбор, кўпни кўрган мўътабар нурунийларимизга, оқила ва меҳрибон оналаримизга мурожаат этмоқчиман. Бу оғриқли масалада бизга ёрдам беринглар, деб илтимос қиламан.

Оилавий низоларнинг олдини олиш, ажримларни камайтириш борасида сиз, азиз ёшларимиз ҳам ташаббус ва фаоллик кўрсатсангиз, мен барчангиздан чексиз миннатдор бўлар эдим.

Ҳурматли анжуман иштирокчилари!

Бугунги форум сизларнинг келгусидаги мақсад ва режаларингизни белгилаб олиш учун қулай бўлган катта имкониятдир.

Буюк аждодимиз Муҳаммад Хоразмийнинг: “Сўз – гул, иш – мева”, деган ҳикматли сўзлари бор. Ўйлайманки, бугун белгилаб оладиган режаларингиз қанчалик пишиқ-пухта бўлса, ишингиз ҳам шунчалик яхши самара беради.

Сизлар кўп китоб ўқиган, билимли авлод вакиллари сифатида юртимиз ўтмишда жаҳон цивилизацияси бешикларидан бири бўлганини яхши биласиз.

Сиз – Хоразмийлар, Фарғонийлар, Беруний ва Ибн Синолар, Улуғбек, Навоий ва Бобурлар, Бухорийлар ва Термизийлар авлодасиз.

Ана шундай буюк ватандошларимиз яратган бебаҳо билим ва кашфиётлар бугун ҳам инсониятга беқиёс хизмат қилмоқда.

Бу ўринда, қомусий олим Муҳаммад Хоразмий асос солган илм – “алгоритм” ни эслашнинг ўзи кифоя. Бу улуғ зотнинг улкан хизматларини бутун башарият ҳанузгача миннатдорлик билан эсламоқда. Унинг оламшумул кашфиётлари бугунги ахборот технологияларини яратишда ҳам мустаҳкам асос бўлмоқда.

Куни кеча Испаниянинг Мадрид шаҳридаги Complutense университетида аллома бобомизнинг ҳайкали ўрнатилди. 500 йиллик тарихга эга бу нуфузли университет мамлакатда биринчи ўринда турадиган олийгоҳ ҳисобланади. Машҳур аждодимиз хотирасига кўрсатилган бундай улкан эҳтиромни биз айна вақтда халқимизга, унинг қадимий тарихи ва бой илмий меросига кўрсатилган юксак ҳурмат рамзи сифатида қабул қиламиз.

Фурсатдан фойдаланиб, Испания ҳукуматига, университет раҳбарияти ва илмий жамоасига бутун эл-юртимиз ва ёшларимиз номидан самимий ташаккур билдираман.

Атоқли шоир Абдулла Орипов ёзганидай, Беруний бобомизнинг “ақл машъали” бутун башариятни ҳалигача ҳайратга солиб келаётганини сиз, азиз ёшлар яхши биласизлар, албатта.

Энг муҳими, бу улуғ алломаларимиз ўзларининг оламшумул кашфиёт ва ихтироларини сизнинг ёшингизда – айна кучга тўлган навқирон чоғларида амалга оширганлар. Сиз ҳам буюк аждодлардан ибрат олиб, ҳаётда мўъжизалар яратишга астойдил интилишингиз керак.

Ўз тажрибамдан келиб чиқиб, сизларга айтадиган маслаҳатим шу: Илмни қадрланг, илмга интилинг! Бир сония вақтингиз ҳам бекор ўтмасин! Ёшлик – умрнинг энг бебаҳо даври. Илм ва билим – ўтда ёнмайдиган, сувда чўкмайдиган, ҳеч ким сиздан тортиб ололмайдиган бойлик эканини асло унутманг!

Сизлар мустақиллик фарзандларисиз. Ота-боболарингиз кўрган тўсиқ ва қийинчиликларни кўрмай, озод Ватанда эркин нафас олиб вояга етаяпсизлар.

Юксак мақсадлар йўлида сиз – ёшлар ҳал қилувчи куч бўлишингиз керак. Мен сизларнинг зиммангизга юкланган ана шундай улкан масъулиятни, том маънодаги тарихий вазифани шараф билан адо этишингизга қатъий ишонаман.

Сизлар замонавий илм-фан ва юқори технологияларни мукамал эгаллашингиз учун барча куч ва имкониятларни ишга солаёпмиз.

Мен ҳудудларга борганимда, сизларнинг тенгдошларингиз билан учрашиб, уларни қийнаётган долзарб муаммоларни ўрганишга алоҳида вақт ажратаман.

Дунёда глобаллашув ва рақобат тобора кучайиб бораётган бугунги вазиятда барча соҳаларда юксак билимли кадрларни тайёрламасак, тараққиётдан ортда қолиб кетишимиз мумкин.

Шу мақсадда, таълим тизимида туб ислохотларни амалга ошираяпмиз. Соҳада мутлақо янги тизим – Президент ва ижод мактабларини, математика, химия, биология фанлари бўйича махсус мактабларни ташкил этаяпмиз. Ёшларимизга “IT” технологияларни чуқур ўргатадиган таълим масканларининг сони кун сайин кўпайиб бормоқда.

Биз бу ишларимизнинг илк медаларини кўра бошладик. Сўнгги уч йилда мамлакатимиз ёшлари нуфузли халқаро танлов ва мусобақаларда беш ярим минг совринли ўринларни қўлга киритдилар.

Тошкент шаҳридаги Президент мактаби ўқувчиси Фирдавс Абдуқаюмов IELTS дастури бўйича юқори балл тўплаб, АҚШнинг Жон Кэрролл университетиде таҳсил олиш учун 96 минг долларлик грант соҳибига айланди.

Фирдавс ўғлимни, унинг ота-онаси ва устозларини чин дилдан табриклаб, уларга сизхат-саломатлик тилайман.

Фирдавснинг издоши сифатида, Тошкент шаҳридаги Президент мактабидан Темур Сулаймонов грант асосида, Намангандаги мактабдан Мироншоҳ Иномжонов ва Азимжон Алижонов ҳамда бошқа кўплаб ўқувчилар нуфузли хорижий илм даргоҳларига ўқишга кирганлар ва уларнинг сони кун сайин ошиб бормоқда. Биз бундай иқтидорли ёшларга ўз вақтида ҳар томонлама эътибор қаратиб, қўллаб-қувватласак, ўйлайманки, улар катта-катта зафарларни қўлга киритадилар. Шу сабабли, ёшларимизнинг нуфузли хорижий олийгоҳларда таҳсил олиши учун ҳар томонлама кўмаклашишга алоҳида эътибор қаратамиз. Жумладан, халқаро таълим дастурлари бўйича энг юқори балл тўплаган иқтидорли ёшларга имтиҳон топшириш харажатлари тўлиқ қоплаб берилади.

Ҳурматли тadbир иштирокчилари!

Бугун умумхалқ ҳаракатига айланган беш муҳим ташаббусни амалга оширишда ёшларимиз фаол иштирок этаётгани бизни чексиз қувонтиради.

Албатта, бу йўналишда маълум натижаларга эришган бўлсак ҳам, ҳали қиладиган ишларимиз жудаям кўп. Жойлардаги маданият марказлари, спорт залларини

таъмирлаш ва жиҳозлаш, янгиларини қуриш ҳақида бугун жиддий бош қотиришимиз керак.

Шу муносабат билан Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашига, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларига бир ой муддатда беш муҳим ташаббусни амалга ошириш бўйича қарор қабул қилиш топширилади.

Ушбу қарорларда жойлардаги 459 та маданият марказида замонавий шароитлар ташкил этиш, уларни таъмирлаш ва жиҳозлаш кўзда тутилиши лозим.

Бу муаммони албатта ҳал қиламиз. Лекин, мени масаланинг бошқа жиҳати кўпроқ ўйлантиради. Маданият ва санъат йўналишида ўқишни тамомлаган ёшларимизнинг кўпчилиги пойтахтда қолишни афзал кўраяпти. Бу аҳволда катта харажатлар эвазига жойларда барпо этилаётган маданият ва маърифат марказларида эртага ким ишлайди? Қишлоқлардаги ёш иқтидор эгаларини ким излаб топади, уларни ким тарбиялайди?

Шу муносабат билан вилоят ҳокимлари ҳар қайси туман ва шаҳардан 5 нафаргача ёшларни маданият ва санъат олийгоҳларида маҳаллий бюджет ҳисобидан ўқитади. Келгусида уларни ўз ҳудудида уй-жой ва мутахассислиги бўйича иш билан таъминлаш чораларини кўради.

Вазирлар Маҳкамаси Маданият вазирлиги, Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти, ҳудуд раҳбарлари билан биргаликда ушбу масала бўйича икки ой муддатда алоҳида дастур ишлаб чиқади.

Яна бир муаммо – жойларда истеъдодли болаларнинг аксарияти ўз қобилиятини рўёбга чиқариш учун тегишли шароитга эга эмас. Талантли ёшларни аниқлаш, уларни қўллаб-қувватлаш бўйича жойлардаги ишлар талаб даражасида эмас.

Мисол учун, қайси ҳудуддан қанча Зулфиячи қизлар чиқди? Нечтаси “Ниҳол” мукофоти совриндори бўлди? Қайси ёш шоир ёки ёзувчининг китоби нашр этилди? Қайси ёш талант республика ёки халқаро танловларда, спорт мусобақалари ва фан олимпиадаларида ғолиб бўлди?

Агар масалага чуқурроқ қарайдиган бўлсак, эртага мана шундай ёшлар туман ёки шаҳарнинг “олтин фонди”га айланади ва улар шу ҳудуднинг обрўсини юксалтиришга хизмат қилади.

Шунинг учун ҳар қайси туман ва шаҳар ҳокимига 10-15 нафар мана шундай истеъдодли ёшларни саралаб, уларни ҳар томонлама тарбиялаш ва мунтазам рағбатлантириш тизимини йўлга қўйиш вазифаси топширилади.

Яна бир муҳим масала!

Хабарингиз бор, яқинда янги бир тажрибани жорий қилдик. Унга кўра, айни кунларда ҳокимлар йил якуни бўйича ўз ҳудудларида амалга оширилган ишлар, мавжуд камчилик ва муаммолар ҳамда келгуси режалари ҳақида маҳаллий кенгашлар олдида ҳисобот бераяптилар.

Афсуски, ёшлар тарбияси, уларнинг муаммолари ва ечимлари ҳали ушбу ҳисоботларда ўз аксини топмаяпти. Вилоятлар, туман ва шаҳар раҳбарлари келгуси йилдаги иш режаларида бу муҳим масалага устувор даражада аҳамият қаратишлари зарур.

Кейинги йилда ҳам жойларда изланувчан йигит-қизларни қўллаб-қувватлаш мақсадида “Ёшлар технопарклари” қурилишини давом эттираемиз.

Жорий йилда ёшлар ўртасида энг яхши илмий ишланмалар учун умумий қиймати 30 миллиард сўмдан ортиқ бўлган “Ёш олимлар” инновацион лойиҳалар танлови эълон қилинган эди.

Инновацион ривожланиш вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги 2021 йилдан бошлаб мактаб ўқувчилари ва олий ўқув юртлири талабалари ўртасида “Бўлажак олим” танловини ташкил қилсин. Бу орқали ёшларнинг энг яхши инновацион ҳамда стартап лойиҳаларига 50 миллиард сўм маблағ йўналтирилсин.

Бу ишларни давом эттирган ҳолда, келгуси йилда 100 дан зиёд шаҳар ва туманларимизда “IT”ни чуқур ўргатадиган замонавий ўқув марказларини ташкил қиламиз.

Шу мақсадда, янги йилдан Тошкент вилоятида Ахборот технологиялари университети филиали ҳамда барча ҳудудларда мазкур йўналишда техникумлар ўз фаолиятини бошлайди.

Шунингдек, кейинги йилдан ёшларимизга халқаро “IT” сертификатларини олиш харажатларининг 50 фоизгача бўлган қисми бюджетдан қоплаб берилади. Яқин икки йилда “Бир миллион дастурчи” лойиҳаси доирасида 300 минг нафар ёшлар компьютер дастурлаш асосларига бепул ўқитилади.

Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда бир ой муддатда ушбу лойиҳа доирасида соҳага қизиқадиган ёшларни аниқлаш, ўқитиш ва иш билан таъминлашга қаратилган дастур ишлаб чиқсин.

Бундан ташқари, ўрта мактабларда ҳамда олий таълим муассасаларида ёшларнинг иқтидор ва талантларини тўла рўёбга чиқариш учун тизимли ишларни йўлга қўйиш лозим. Бунда ёшлар етакчилари биринчи навбатда ўзлари ташаббускор бўлишлари керак.

Ёшларимизнинг лидерлик қобилиятини кучайтириш, уларнинг фаоллигини ошириш, ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, илғор иш тажрибаларини оммалаштириш учун “Камалак юлдузлари”, “Йилнинг энг фаол ёшлар етакчиси”, “Йил сардори” каби кўрик-танловларни ўтказиш, ўйлайманки, мақсадга мувофиқ бўлади. Шу билан бир қаторда, олий ўқув юртлири ўртасида Талабалар фестивали, Интеллектуал ўйинлар ҳафталиги, “Йил талабаси” сингари кўрик-танлов ва мусобақаларни ўтказиш уларнинг интеллектуал салоҳиятини ва ташкилотчилик қобилиятини янада юксалтиришга хизмат қилади.

Шу муносабат билан Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Ёшлар ишлари агентлиги, Ректорлар Олий Кенгаши, Республика Маънавият ва маърифат маркази биргаликда 2021 йилдан эътиборан ушбу танловларни ташкил этиш ва юқори савияда ўтказиш, ғолибларни муносиб рағбатлантириш юзасидан чора-тадбирлар дастурини тасдиқласин.

Азиз ёшлар!

Сизларга яна бир муҳим янгиликни айтиб ўтмоқчиман. Кейинги йилдан олий таълим муассасаларига кириш имтиҳонларида энг юқори балл тўплаган 200 нафар ёшлар учун Президент гранти жорий этилади. Агар мавжуд Президент стипендияси фақат бир ўқув йили учун мўлжалланган бўлса, ушбу грант талаба ўқишни битиргунига қадар, яъни, тўрт йил давомида тўлаб борилади.

Шунингдек, келгуси ўқув йилидан бошлаб, республикамиздаги хорижий олий ўқув юртлирининг бакалаврият босқичи талабалари учун ҳам Президент ва давлат стипендиялари жорий этилади. Чунки, бундай таълим масканларида таълим олаётган ёшлар ҳам ўзимизнинг фарзандларимиз. Улар ҳам эртага юртимиз

тараққиёти учун хизмат қилади. Шундай экан, уларга бугун ғамхўрлик қилиб, истеъдодини рағбатлантирсак, ўйлайманки, бу ҳам адолатдан бўлади. Илм йўлини танлаган иқтидорли ёшларимизни қўллаб-қувватлаш мақсадида, кейинги йилдан бошлаб магистратура ва докторантура босқичлари учун Президент стипендияси квотасини икки баробарга оширамиз.

Ишончим комил албатта, бундай имконият ва имтиёзларга, аввало, янги Ренессанс пойдеворининг чинакам бунёдкорлари сазовор бўлади.

Яна бир долзарб масала. Юртимизда бир неча фарзанди олийгоҳларда таҳсил олаётган ота-оналарнинг аксарияти, очиғини айтганда, ўқиш харажатларини қоплашда қийналадилар. Шунинг учун икки ва ундан ортиқ фарзанди олий ўқув юртида шартнома асосида ўқиётган оилаларга имтиёзли таълим кредити бериш тартиби ишлаб чиқилади. Бунда кредитни ўқиш даври тугаб, ёшларимиз ишга жойлашгандан сўнг қайтариш назарда тутилади.

Молия вазирлиги тижорат банкларига ушбу арзон кредитлар учун мақсадли ресурслар ажратилишини таъминласин.

Ўрнатилган келажакимиз ворислари!

Хабарингиз бор, келгуси йили буюк бобомиз Алишер Навоий таваллудининг 580 йиллигини сизлар билан кенг нишонлаймиз.

Ёшларимизга ҳазрат Навоий ижодини чуқур ўргатишни тизимли йўлга қўйиш муҳим аҳамиятга эга. Алишер Навоий асарларининг бугунги ёшлар тушунадиган ихчам намуналарини яратиб, турли мобиль илова ва электрон дастурлар ишлаб чиқиш керак. Бу масалага Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги ҳамда Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети раҳбарлари масъул этиб белгиланади.

Айни вақтда, келгуси йили биз атоқли шоир ва адибларимиз Абдулла Орипов, Ўткир Ҳошимов, буюк санъаткор Ботир Зокировнинг юбилей саналарини ҳам кенг нишонлаймиз.

Бу борада белгиланган тадбирларни халқимиз, авваламбор, ёшларимизнинг хотирасида ёрқин из қолдирадиган даражада, чинакам адабиёт ва санъат байрамлари сифатида ўтказишимиз керак. Шу мақсадда, “Абдулла Орипов издошлари”, “Ўткир Ҳошимов асарлари билимдони”, “Ботир Зокиров санъати давомчилари” кўрик-танловларининг туман, шаҳар, вилоят ва республика босқичларини ташкил этиб, ғолибларни муносиб тақдирлаш зарур.

Маданият вазирлиги, Ёзувчилар уюшмаси, Бадиий академия, маҳаллий ҳокимликлар мазкур тадбирларни юқори даражада ўтказиш чораларини кўриши лозим.

Ҳурматли дўстлар!

Жаҳон тарихи шундан далолат берадики, ҳар қандай янги цивилизация, янги Уйғониш даври китоб ва кутубхоналардан бошланади. Биз ҳам янги Ренессанснинг илк қадами сифатида Тошкент шаҳрида замонавий, мухташам кутубхона барпо этсак, нима дейсизлар?

Бу маърифат саройи илм-фаннинг сўнгги ютуқлари асосида жиҳозланади. Бу даргоҳда юртимиз ва жаҳондаги энг нодир, ноёб ва бебаҳо асарлар жамланади. У буюк аждодларимизнинг бой мероси ва номларини бутун дунёга тараннум этадиган, барча юртдошларимиз, биринчи навбатда, сиз, қадрли фарзандларимиз учун чинакам зиё масканига, ғурур ва ифтихоримиз рамзига айланади, деб ишонаман.

Азиз ёшлар!

Мана, яқинда мамлакатимизнинг спорт ҳаётида қувончли янгилик бўлди. Осиё Олимпия Кенгашининг қарорига кўра, 2025 йилда Ёшлар ўртасидаги Осиё ўйинларига Тошкент шаҳри мезбонлик қилиши белгиланди.

Бу мусобақада Осиё қитъасидаги 45 та давлат ёшлари 20 га яқин спорт тури бўйича ўзаро беллашадилар. Бундай нуфузли халқаро спорт ўйинларининг Ўзбекистонда биринчи мартаба ўтказилиши барчамизга фахр-ифтихор бағишлайди, албатта. Шу билан бирга, у бизга ғоят катта масъулият ҳам юклайди. Мана, сизлар каби навқирон ва азамат ёшларнинг ўз куч ва маҳоратини кўрсатиб, Ватанимиз байроғини юксакларга кўтаришлари учун яна бир зўр имконият!

Шу муносабат билан ушбу спорт байрамини юқори савияда ўтказиш ва унга иқтидорли ёшларимизни тайёрлашга ҳозирданоқ киришишимиз лозим. Шу мақсадда, Осиё ўйинлари дастурига киритилган спорт турлари бўйича туман, шаҳар, вилоят ва республика чемпионатлари, “Ҳоким кубоги” мусобақаларини ташкил этиш керак.

Вазирлар Маҳкамаси ушбу масала бўйича тегишли қарор лойиҳасини икки ой муддатда тайёрлаб киритсин.

Юртимизда ёш авлоднинг жисмоний ва маънавий етук бўлиб улғайиши, жумладан, уларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил қилиш, оммавий спортга кенг жалб этиш мақсадида “Соғлом турмуш тарзи” электрон платформаси ишлаб чиқилмоқда. Ҳудудларда пиёда ва велосипедда юришга мўлжалланган “Саломатлик йўлаклари” барпо этилмоқда.

Кейинги йилларда маҳаллаларда ташкил этилган спорт майдончалари ёшларнинг севимли масканига айланди. Бу ишларни янада ривожлантирамиз. Айни пайтда, мактаб спорт залларидан дарсдан ташқари вақтларда ҳам унумли фойдаланиш чоралари кўрилади.

Бундан ташқари, 2021 йилдан бошлаб ёшлар ўртасида ҳар йили “Жисмоний тайёргарлик даражаси” спорт синовларини ўтказиш тизими йўлга қўйилади. Ушбу синов талабларини бажарганларга спорт разрядлари берилади, муддатли ҳарбий хизматга бориш ва “Темурбеклар мактаби”га киришда имтиёзлар жорий этилади.

Энг муҳими, мана шундай синовларда тобланиб, иродаси чиниққан фарзандларимиз жисмоний ва маънавий жиҳатдан баркамол инсонлар бўлиб вояга етади.

Бир пайтлар “Ватанпарвар” ташкилоти ёшларга нафақат ҳарбий соҳада, балки катта ҳаётда ҳам зарур бўладиган мусобақа ва спорт ўйинларини ташкил этарди, уларни техник касбларга ўргатарди. Шу сабабли, йигит-қизларимиз ўртасида унга қизиқиш юқори эди. Афсуски, кейинги пайтларда унинг фаолияти сусайиб кетди.

Ташкилотнинг аввалги нуфузини тиклашимиз зарур.

Шаҳар ва туман ҳоқимлари, сектор раҳбарларига, ҳар бир ҳудуд ва соҳа кесимида “Ватанпарвар” ташкилоти базасида ёшларни меҳнат бозорида эҳтиёж юқори бўлган касбларга ўқитиш вазифаси топширилади.

Азиз фарзандларим!

Ёшлар тарбияси ҳақида гап кетганда, яна бир муҳим масалага эътибор қаратишингизни истардим. Мен бу ўринда ёшлар маънавияти билан боғлиқ айрим муаммоларни назарда тутяпман.

Ўзингиз гувоҳсиз, жаҳоннинг кўплаб минтақаларида ҳамон кескин вазият сақланиб қолмоқда. Турли низо ва зиддиятлар авж олмоқда.

Ҳозир бутун дунёда терроризм, экстремизм ва бошқа таҳдидлар Интернет маконига кириб, мослашиб олган. Шунинг учун уларга қарши курашиш осон кечмаяпти.

Афсуски, баъзи ёшларимизда Интернетдан тўғри фойдаланиш кўникма ва маданияти етарли эмас. Айрим йигит-қизлар Интернетни ахборот, билим ва маърифат манбаи деб эмас, балки шунчаки кўнгилочар восита деб билишади.

Мана шундай мафкуравий кураш шароитида ёшларимиз сезгир ва огоҳ бўлиши, ҳар бир масалада аввало Ватан манфаатини ўйлаб иш тутиши зарур.

Илм-маърифат ва касб-ҳунарга интилиш, оилани муқаддас билиш, маънавий поклик, катталарга ҳурмат, кичикларга шафқат, эзгу қадриятларга садоқат каби фазилатлар азалдан халқимиз ва миллатимизнинг қонида бўлиб келган. Биз мана шундай бебаҳо меросимизни нафақат асрашимиз, балки уни янада бойитишимиз, келгуси авлодларга безавол етказишимиз керак.

Шу ўринда, мен ҳурматли ота-оналар, боболаримиз ва момоларимизни, жонкуяр устоз ва мураббийларни, муҳтарам зиёлиларимиз, кенг жамоатчилигимизни бу масалага бефарқ бўлмасдан, ёшлар тарбиясига қаратилган ишларимизни янада кучайтиришга даъват этаман.

Қанчалик қийин бўлмасин, биз ёшлар тарбияси бўйича ўзимизга хос ва таъсирчан, бугунги кунга ҳамоҳанг усулларни излаб топишимиз керак. Жондан азиз фарзандларимизни бузғунчи ва зарарли ғоялар, жиноятчилик, гиёҳвандлик, лоқайдлик, маънавий қашшоқлик, истеъмолчилик кайфиятидан асрашимиз зарур.

Бундай салбий ҳолатларни бартараф этишда барчамиз, аввало, сиз, азиз ёшлар фаол бўлишингиз керак.

Халқимизнинг маънавий қудрати ва боқий қадриятларини асраб-авайлаш ва бутун дунёга тараннум этишга сизлар албатта қодирсиз.

Қадрли ёш дўстларим!

Мамлакатимизда ёшларга оид давлат сиёсатини тўлақонли рўёбга чиқариш учун бундан кейин ҳам барча ресурс ва имкониятларни кенг сафарбар қиламиз. Биз учун бу борада майда масаланинг ўзи йўқ. Сизларнинг келажагингиз билан боғлиқ ҳар қандай вазифа – бирламчи аҳамиятга эга.

Ёшлар билан ишлаш Президентдан тортиб вазиргача, ҳокимдан тортиб маҳалла раисигача – ҳаммамизнинг энг асосий ишимизга айланиши зарур.

Бундан буён барча даражадаги раҳбарлар фаолиятига ёшлар билан ишлаш, уларнинг муаммоларини бартараф этиш юзасидан амалга оширган ишларига қараб баҳо берилади.

Фурсатдан фойдаланиб, яна бир бор такрорлайман. Ёшлар тарбияси билан, уларнинг муаммоларини ечиш билан бугун шуғулланмасак, эртага кеч бўлади. Бу, аввало, ёш авлодимизга нисбатан хиёнат бўлади.

Ҳар қайси ҳоким, ҳар бир вазир, ҳар қайси маҳалла раиси: “Бугун мен ёшлар учун нима иш қилдим? Эртага ёшлар манфаати учун яна нималар қилишим керак?” деган саволларга жавоб берадиган, шундай эътиқод билан яшайдиган вақт келди. Ёш авлодимиз ҳаётини яхшилаш, уларнинг орзу-интилишларини рўёбга чиқариш ҳақида бош қотирмайдиган, бу масалага бепарво бўлган раҳбарларнинг биз билан елкадош ва сафдош бўлишга ҳаққи йўқ.

Азиз фарзандларим!

Халқимиз, Ватанимиз сизлардан буюк ишлар кутаётганини ҳеч қачон ёдингиздан чиқарманг!

Юртнинг юксак ишончи ва умидини тўла оқлаш, унга муносиб бўлиш – дунёдаги энг улуғ бахтдир.

Шундай шараф, барчангизга насиб этсин!

Фурсатдан фойдаланиб, Янги йилда сизларга сиҳат-саломатлик, улкан ютуқ ва зафарлар тилайман.

Ҳамиша соғ-омон бўлинг, азиз болаларим!

